

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความ
สมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

ความสามารถในการปฏิบัติงานส่งเสริมของพนักงานโรงงานยาสูบ
ในนครสนะของผู้ปลูกยาสูบในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายรณกร ลือราช

ตุลาคม 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.วีรศักดิ์ ปกติ

ภาควิชา/คณะ:

ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบถึง 1) สถานะภาพเศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร
ผู้ปลูกยาสูบ 2) ความเห็นของเกษตรกรเหล่านี้ ต่อการทำงานของพนักงานส่งเสริมการผลิตยาสูบของ
โรงงานยาสูบในการเผยแพร่วิชาการ ในการช่วยแก้ปัญหา ในการจัดหาปัจจัยการผลิตตลอดจนในการ
แนะนำช่วยหาข่าวสารข้อมูลจากสื่อต่างๆ และ 3) รวบรวมปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างสุ่มผู้ปลูกยาสูบจำนวน 70 คนจากผู้ปลูกยาสูบ 140
รายในอำเภอแมริม ผลการศึกษา พบว่าผู้ให้ข้อมูลเป็นชายร้อยละ 65.57 เป็นหญิงร้อยละ 31.43
มีอายุมากที่สุด 86 ปี อายุน้อยที่สุด 29 ปี และมีอายุเฉลี่ย 48 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาประถมศึกษา
ปีที่ 4 ร้อยละ 45.71 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 2.86 โดยมากมีที่ดิน
เพื่อเพาะปลูกยาสูบเป็นของตนเองเฉลี่ยรายละ 11 ไร่ ผู้มีน้อยสุดมี 2 ไร่ ผู้มีมากที่สุดมี 24 ไร่
เกษตรกรมีรายได้ เฉลี่ย 169,987 บาทต่อปี ผู้มีรายได้ต่ำสุด 10,000 บาท มีการรายได้สูงสุด
460,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 2 คน ที่มีน้อยที่สุดคือ 1 คน มากที่สุด 7 คน

เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบมีทัศนคติว่าพนักงานส่งเสริมเผยแพร่มีความสามารถในการปฏิบัติงานส่งเสริมทั้ง 4 ด้าน 1) ถ่ายทอดความรู้ 2) การแก้ไขปัญหา 3) จัดหาปัจจัยการผลิต และ 4) ช่วยแนะนำจัดหาข้อมูลข่าวสารวิชาการและธุรกิจ อยู่ในชั่้งปานกลาง

สำหรับปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะจากเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบนั้น พอสรุปได้ว่า ยังมีช่วงขีดความสามารถในการเผยแพร่ช่วยเหลือให้เกษตรกรเพิ่มขีดความสามารถ จากที่พวกเขาให้ทัศนคติว่าพอใช้ หรือปานกลางได้อีกโดยศึกษาวิธี "สอน สอน" ต่างๆ ว่าเกษตรกรชอบอะไรอย่างไร ปัญหาเรื่องหนึ่งอาจหาวิธีแก้ได้หลายวิธี ทั้งสองฝ่ายคือผู้ถ่ายทอด-สอนกับผู้มีความต้องการปรึกษาหารือเลือกเอาวิธีได้ ที่คาดว่าจะได้ผลดี อาจใช้มากกว่า 1 วิธี ก็ได้บรรยากาศมิตรภาพ เห็นอกเห็นใจทนต่อความยากลำบากของฝ่ายพนักงานเป็นสิ่งที่สำคัญคู่ไปกับวิชาการที่ถ่ายทอด

พนักงานเหล่านี้ช่วยเกษตรกรให้มีความรู้
ในอาชีพผลิตยาสูบอย่างมีความก้าวหน้า
มั่นคง

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Agricultural Extension

EXTENSION COMPETENCY OF TOBACCO MONOPOLY WORKERS IN OPINIONS OF TOBACCO GROWERS IN AMPHUR MAERIM, CHANGWAT CHIANGMAI

By

RONAKORN LUERAJ

OCTOBER 2000

Chairman: Dr. Weerasak Prokati
Department/Faculty: Department of Agricultural Extension,
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this study were to investigate 1) socio-economic status of tobacco growers in Amphur Maerim, Changwat Chiangmai; 2) their opinions on extension competency of Tobacco Monopoly workers; and 3) their problems and recommendations.

The data was collected from 70 randomized samples from the population of 140 tobacco growers in Maerim and the results revealed that 68.57 percent were male and 31.43 percent female. They were 29-86 years old and their average age was 48 years. Most of them had four years of formal education (45.71%) and very few (2.86%) received a diploma or equivalent. They owned the land at an average of 11 rai, their land ranging from 2 to 24 rai. Their incomes ranged from 10,000 baht to 460,000 baht an average being 169,987 baht per year. Their family size ranged from 1 to 7 people an average number of family members being

In the tobacco growers' opinions, Tobacco Monopoly workers were moderately competent in all 4 aspects of extension work: 1) knowledge transfer, 2) problem solving, 3) provision of production factors, and 4) provision of academic and business information.

As the tobacco growers considered the Tobacco Monopoly workers moderately competent, it can be inferred that there should be further improvement in "teaching" on their part. A combination of "teaching" methods should be practiced to render best results.

The farmers expected the Tobacco Monopoly workers to provide them with knowledge and information so that they will be able to follow up technology and carry on business in tobacco production with success.